

Příloha k protokolu o SZZ č.

Diplomant: **Bc. Tomáš Severa**

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Filozofická fakulta, Ústav kulturních studií

Obor: Literárně-historická studia (LHSn)

Recenzent diplomové práce:

Prof. PhDr. Petr Bílek, CSc.

Datum odevzdání posudku: 22. 1. 2016

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Hranice fikce

.....
(téma)

Cíl práce, její účel a směřování

Práce má zřetelné teoreticky koncipované téma, které pochopitelně přesahuje rozsahově hranice jedné diplomové práce, ale zároveň dostatečně zřetelně svůj záběr omezuje na produktivní otázky a aspekty. Práce koherentně směřuje k analýze těchto aspektů a naplňuje i svůj účel, kterým není pouze parafráze jednotlivých pojetí, ale také originální domýšlení či konfrontace s praktickým materiálem. Jako celek ve výsledku tedy práce velice pěkně funguje jako zasvěcené uvedení do soudobých pojetí fikce, fikčnosti a vymežitelných hranic tohoto klíčového kulturního jevu.

Metodologie

Práce shrnuje a do svébytného výkladu organizuje jednotlivá vlivná a produktivní pojetí fikce a jejích hranic. Smysluplně tato pojetí člení do kategorizací formálního, sémantického a pragmatického vymezení. Oceňuji, že tyto kategorie nekoncepce rigidně, ale všímá si i vzájemné prostupnosti, a tudíž i provizornosti takového členění. Tato pojetí jsou zkušeně a smysluplně souhrnně představena, ale zároveň také explicitně komentována. Autorova stanoviska jsou koherentní a většinou i argumentačně podložená. Místy nicméně zůstává dojem, že hodnotící soudy, jež jednotlivá řešení „přijímají“ či „odmítají“, mohla být rozvinuta argumentačně ještě více; v daném provedení vyznívají poněkud pocitově. Neočekávám pochopitelně, že by diplomant měl nabídnout svoje vlastní ucelené pojetí fikce a jejích hranic, ale jako „průvodce“ těmito pojetími by mohl fungovat s ještě větším výkladovým zřetelem, který by především nesouhlasná stanoviska podložil důkladnější a důsažnější argumentací. Jde ale o velice dílčí rys práce a danou výtku vznáším jen na základě nadstandardní kvality celkového provedení.

Práce s odbornou literaturou

Texty, které pro analýzu problému Tomáš Severa volí, jsou vesměs nosné a relevantní. Vůči žánru diplomové práce jsou adekvátní jak rozsahem, tak i dostatečnou rozrůzněností, jež jednotlivá pojetí nabízejí. Pochopitelně se při čtení se do mysli derou i jiné texty a autority, jež by mohly být zahrnuty do výkladu (Umberto Eco pro sémiotické řešení otázky fikce a její hranice, Donald Davidson pro řešení pragmatické), ale je třeba respektovat, že autor nemůže v žánru diplomové práce pokrýt veškeré nabízející se zdroje. Cenné naopak je, že kromě kanonických, očekávatelných zdrojů bere v potaz i knihy či studie,

jež nejsou obvykle v českém prostředí recipovány, a tím upozorňuje i na dosud nevstřebané zdroje a podněty. Diplomant respektuje pojetí jednotlivých autorů a nezkrsluje jejich výklady tak, aby to vyhovovalo výslednému „příběhu“ pokusů a konceptuální ustavení hranic fikce. V některých případech musí své téma „vystříhnout“ ze širšího konceptu (Thomas Pavel, Hayden White), což vesměs činí obezřetně, bez nežádoucích zkrslení. Také komparace jednotlivých pojetí respektuje premisy, které autoři vskutku hlásají a zastávají.

Styl a prezentace

Výkladový styl, který Tomáš Severa používá, je adekvátní zvolenému tématu a žánru. Práce jako celek je dobře čitelná a problematiku ani nezploštuje příliš zjednodušujícím tónem výkladu, ale ani ji nečiní zaumnou, okázale „vědeckou“. Jako zbytečné mi přijde občasná snaha kategorizovat jednotlivé teoretiky atributizací jejich původu: „rumunský teoretik Thomas Pavel“ (s. 27); „česko-kanadský literární vědec Lubomír Doležel“ (s. 28). Tyto přívlastky nevnáší do výkladu žádnou argumentační hodnotu, a zároveň jsou problematické a zbytečné. Obdobně jen výjimečně drhne morfologická stránka: český literárněvědný diskurs si osvojil – i na základě autorových instrukcí – hovořit o Doleželově knize *Heterocosmica* jako o plurálu, proto by namísto „v *Hererocosmicu*“ (s. 44) mělo být v *Heterocosmikách*. Práce naopak vyniká nadstandardní čistotou redakční i dobře zvládnutou bibliografií; tedy až na způsob uvádění internetových zdrojů a na rozkolísaný způsob uvádění údajů o anglofonních a českých časopiseckých zdrojích – v prvním případě je (byť jiným způsobem, než uvádí norma ČSN ISO 690:2011) ročník uváděn, ve druhém je jakožto údaj ignorován. Výjimečně v textu uvádí i zdroje, jež v soupis literatury v závěru práce chybí (např. Ryanová: *Narativ jako virtuální realita*).

Celková koherence a akademická disciplinovanost

Práce vyniká schopností zacílené analýzy, která od tématu neodbírá a výklad prezentuje v sevřené a dobře logicky vnímatelné podobě. Pečlivá analýza nabídnutých východisek je dovedena až do fáze vlastního „řešení“-pointy; prezentovaná teorie simulace je v tomto ohledu jistě jakožto finální krok přijatelná. Práce vyniká i schopností klást si zřetelné a produktivní otázky a na ně zacíleně odpovídat. Proto výsledný text nabízí sumu poznání, která je přínosem pro akademické prostředí, do něhož práce vstupuje.

Práci **doporučuji** k obhajobě.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **výborně**

.....
podpis recenzenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 21. 1. 2016

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------

